

ne sleparije. Dva njegova tovariša sta dobila po 3 dni zapora.

Oktobra se je zgodil veliki polom v klerikalnem konzumu v Šv. Jurju (zadnji konzum). Pred sodnijo v Celju dobil je Vošnjak zaradi poloma v Šoštanju 2 meseca ječe.

Na prizadevanje posl. Orniga in Stigerja se je izvrnil prvi korak za veliko melioracijo v okraju Fram, Slov. Bistrica, Cirkovce, sv. Lovrenc do Lancove.

Prvački učitelj Slemenšek v Breznu bil je obsojen na 15 mesecov ječe (zaradi nenavnih zločinov).

"Mir" je poročal, da tozi občina Sele urednika Linharta. Občini pa je zmanjkalo poguma in je vsa tožba v vodo padla. Oblast je "narodni dom" v Grebinju zaprla.

Zupnik Sušnik je bil zaradi krivega pričevanja na 4 mesece ječe obsojen. Prvački dr. Bratkovč v Slov. Gradcu pa je vrgel enega kmeta iz sodne dvorane.

Decembra meseca se je v državni zbornici zopet o "Štajercu" govorilo. Istega meseca sta prišla "Straža" in "Slov. Gospodar" pred poroto. Frančiškan Murn je dobil 6 tednov zapora, urednik "Straže" pa 40 K globe.

Pri občinskih volitvah v Hočah so naprednjaki zmagali. Istopako so zmagali naprednjaki pri volitvah v Ormožu z 159 proti 58 prvačkim glasovi.

Urednik Linhart je govoril na shodi v Hudisah in Št. Iiju (Koroško), ki sta se oba izborne obnesla.

Leto se je zaključila z zmagami naprednjakov v občinah Brežice, Pohorje na Štajerskem in Grebinj, Maria-Gail in Ebenthal na Koroškem.

Podali smo kratek pregled najvažnejših dogodkov. Naši čitalci bodoče izprevideli, da smo mnogo dela izvršili. In zmaga je bila pri naši zastavi! Tako pa naj bodi tudi v novem letu!

## Somišljeniki!

Leto dni je zopet preteklo in "Štajerc" stopa pred Vas s trdnim preprtičanjem, da ste bili doslej z njim zadovoljni in da mu boste i v bodoče zvesti ostali. To pač lahko pordarjam, da kar smo obljudili, to smo tudi držali! Naše geslo je in ostane:

### resnica,

pa naj bode lepa ali grda, naj nas zato hvalijo ali proklinajo, — mi smo se resnice držali, mi se je še danes držimo in storili bodemo to i zanaprej! Zato pa pravimo: Kdor noče resnice držati, ta naj se le naroči na prvačke liste! V naših vrstah je prostora le za prijatelje resnice.

### „Štajerc“

se bode v bodočem letu strogo držal svojega sedanjega stališča. Brez ozira na otročje pavoke, da smo „nenčurji“ in „brezverci“, hodili bodočno svojo pot naprej, ne da bi le za toliko po-nehal, kolikor je za nohtom črnega. Naš program ostane vedno ednak in se glasi:

**Proč z vse nekrečno politiko! Bodenost kmata, obrtnika in delavca leži v gospodarskem delu! Slovenski in nemški naprednjaki, združeni roku v roki, bodejo zmagali!**

To je naše mnenje, za katerega se bodočno borili tudi v bodočem letu. Kar odkrito povorno, da bodočno peljali odločni boj proti vsem, ki hočejo na troške vbojega ljudstva dobro živeti, ki sramotijo slovenako ljudstvo v javnosti, ki nas hočejo podprtiti v vreči pod poplate politikujočega farja ter prvačkega dohtarja . . .

## Zvesti ljudstvu, zvesti kmetu

hočemo ostati! Zato pa Vas kličemo na delo, Vas vse, ki se ne bojite trinogov, ki čutite propalost prvačke politike, ki poznate lakoto, ki morate krvavo delati za košček kruha, — Vas kličemo in dramimo:

### Na delo za naš list!

Nabirajte novih naročnikov, poravnajte zaostalo naročnino, zahtevajte list v kavarnah, go-

stilnih in brivnicah, razširjajte ga! V nobeni hiši, ki napredno misli, ne sme "Štajerc" manjkat!

## Tri (3) krone

kočta "Štajerc" za celo leto! To malo svoto pač vsakdo lahko žrtvuje!

## Na delo, somišljeniki!

### Izkušnje glede zatiranja kužnih bolezni pri teletih.

Posestnik Burgdorf iz Emmeringa piše v "Poročem, kmet, društvo", izhajajočem v Berlinu, o zatiranju kužnih bolezni pri teletih naslednje: "Skoraj neverjetno je, kako se hvalijo in pripovedajo vsa mogoča sredstva zoper drisko pri teletih. Ako pogledamo natančno škodo, ki jo napravlja driska, nalezljivo vnetje popkovine in vretje pluč pri teletih in koliko se izda za sredstva zoper prejnavene bolezni, potem se mora vsakdo kar čuditi, da ne ukrenejmo javne oblasti prav nesares, s čimer bi se razširjajo teh bolezni omogočili. Oblasti bi morale poskrbeti za to in takoreč prisiliti vsakega živinoreca, da mora nazaniti vsak slučaj prejnavene bolezni takoj pristojni oblasti. Glede teh bolezni bi morali veljati enaki strogi predpisi, kakoršni so v veljav glede kužne bolezni v gozbi in na parkljah, glede prečiščje kuge itd. Po mojem in mnenju vsakega izkušenega živinoreca je gotovo tako podvireči se strogemu nadzorstu javnih ob avt., nego mirno gledati, kako brzo se kužne bolezni širijo in živino polagomo moré. Strogo bi se moralo paziti, da bi se kužne bolezni ne širile, če že ne raži drugega, vsaj sled tega, ker če napadejo mlado živino, ista zaostane v rasti in hudi.

Na tukajšnjem posestvu, za katerega se kupuje krave v glavnem le zato, da se dobiva od njih mleko, se je zaneslo s kupljenimi kravami telečjo drisko v enem letu trikrat, a nalezljivo vnetje popkovine enkrat v hlev. Kakor hitro smo opazili znamenja kakšne kužne bolezni, ločili smo božno živino takoj od zdrave. Božno živino smo dejali v hlev za bolnike, in hlapci, ki so oskrbovali božno živino, niso smeli k zdravi živini. Ako je bilo le mogoče, se je prodalo oboločeno živinu mesuru se preden je shujalo. Hlevne, v katerih je bila božna živina poprej, se je takoj nato, ko se je živino preložilo, prav korenito očistilo. Tlak hleva je bil iz kamnitih plošč ali skril. Najpoprepj smo razpokali med skrilni dobro začili z apnenim belečem, a ne le razpokali, ampak tudi tlak smo obilili tako močno z belečem da je belež živini skril med parčki, ko smo postavili živino na meso. Stene hleva smo vno vič pobobili z belečem do sine visičine, kar mora doseči teleta; pa tudi vso hlevsko opravo smo pomordili v beleč ali pa smo jo omili z vodo, v kateri se je rastopila soda. Služabniki so si morali omiti čerke s kreolinovo vodo in oprati si obleko čisto. Brezim kravam, ki so prišle slučajno z bolnimi teleti v dotiku, omili smo zadnji del života, vime itd. s kreolinom. Uspeh, ki smo ga z tem dosegli, je bil jako povoljen. Teleta, ki so se storila pozneje, so bila čvrsta in zdrava in taka, da smo jih dali labiko za meso ali pa pridržali za rejo.

Vsakrat, ko kupim druge krave, poskrbim za to, da bodočno, preden se jih deno v hlev, po apnenem beleču in da se jim omije vnos s kreolinovo vodo. Uspeh, ki ga dosežem s prejnavenim ravnanjem, je v primeri z zgubami, ki sem jih imel poprej, prav izdaten in hlevski osnativosti hleva, v katerih so bila teleta poprej, brez vsakega povlečja po prejopisanem načinu. Sami primajo, da se labiko z malimi troški obvarjuje velike agube, katera je poprej nastala vsled bolezni telet.

Ce se razpokle v tlaku korenito prestrjejo in zalijejo nato prav močno z apnenim belečem, se pomore ne le te bakterije, kakoršne provozajo na pr. sulico ali jetiko, ampak tudi takine, ki tiče skrite v globični hlevskem tlaku, ker oni provozujejo vrančni prisad, gnatje parčki in dle, in če bi jih apno tudi ne umorilo, zapre jih vsaj pot do živine.

Naj se toraj, ko ni nujnega dela ne na kmetiji, prestrjejo korenito vse razpokle v hlevskem tlaku in hlev razkuhi, tudi če živina ni obola. Korist, ki se doseže s takim delom, bo gotovo veliko večja, nego bi se dosegla s kakim drugim delom. Žal pa, da se najde se mnogo takih ljudi, ki se takega dela ne polotijo radi, zato bi bilo zelo umestno, aki bi se živinoreci potom zakona primoral, nazaniti vsak slučaj prej opisanih kužnih bolezni pristojni oblasti in ta naj bi jih prisilila, da bodo razkuhi.

## Gospodarske.

Kdor vradi orehe pred zimo, poleg mu orčova jedra navadno misli. Zato je bolje, če se vzame kak zaboj, ga na raznih krajih navrta, dene nato na dno zaboja plast peska, nanj plast orebov in nadaljuje na ta način z vlaganjem dotelej, dokler se ima še kaj orebov, osmora dolker in zaboj poln. Nato naj se vzame pokrov in mu zvrta nekoliko luknji, ga potem pribije in zakopuje zaboj par cm v zemljo. Ker pa ne sime dno zaboja ležati na zemlji, naj se dene na dno izkopane jame nekoliko debelejšega gruša, da se bo deževnica odcejalja. Kako hitro se zemlja spomladi razpusti ali odta, naj se pripravijo lesice in posadijo v nje orehi na razdalju 25 cm po 4 cm globoko v zemljo.

Predeu se vino pretaka, je dobro, da se sejge v kleti nekoliko žvepla, ker se pomor z žveplanim di-

mom vsi škodljive glivice, ki bi lahko dospele med pretekanjem, okna naprodajo zapro in razpoke zadela s papirjem. Nato naj se vzame kakšna staro košica, katera se napolni z žrjavico ter postavi na takoj mesto v kleti, kjer ni nevarno, da bi se kaj utrgalo. Potem se natrosi na žrjavico nekoliko žvepla in nato gre iz kleti ter vrata zapre. Pasti naj se klet napredje do dobra prezrači in nato naj se začne s pretakanjem.

## Naš koledar — izšel!

Gotovo bodo vse somišljenike in prijatelje razvesila vest, da je "Štajerci kmetski koledar" za leto 1910 že izšel. In lahko rečemo, da je letošnji koledar v vsakem oziru boljši in večji nego prejšnja dva leta, odkar izhaja. Ves koledar obsega skupno 144 strani, 9 člankov, 11 povestij, 2 pesni, kalendarij, seznamek sejmov, poštne tarife in kolektna lestvice, male vesti ter 12 slik. Vsebina našega letošnjega koledarja obsega tole: 1. Leto 1910. — 2. Kalendarij. — 3. "V tretjo leto". — 4. "Dan pladča", spisal Karl Linhart. — 5. "Napredek", spisal W. Ernst. — 6. "Na grobu Jožeta II.", spisal K. L. — 7. "O gnijenju travnikov z umetnimi gnijili". — 8. "Na morju", spisal K. L. — 9. "Prebivalstvo zemlje" (z sliko). — 10. "Šteli nagaja", spisal K. L. — 11. "Vbogi vrabček", spisal Peter Rosegger. — 12. "Gora in dolina", spisal A. v. Auerswald. — 13. "Resnična povest", spisala Mary Koch. — 14. "Od vsega največje" (z sliko). — 15. "Usodepolne hlače", spisal Fr. Lunzer. — 16. "Starji konj", spisal Emil Zola. — 17. "Nekaj o naših poslih". — 18. "Domači advokat". — 19. "V kmetskih suknji smo vsi tovarši", spisal L. v. d. March. — 20. "Lastni stroški pridevanja mleka", spisal dr. P. Schappli. — 21. "Mi z dežele". — 22. "Od domače grude", spisal Anton Gitschaler. — 23. "Iskal je zlato", spisal A. A. Nasaf. — 24. "Naprek za staro oravdo", nekaj napredne pridige, spisal Štajerci Pratikar. — 25. "Male vesti". — 26. Poštnine itd. — 27. Seznamek sejmov na Štajerskem in Koroškem. — 28. Izserati. — Kakor se vidi, je vsebina našega koledarja letos izredno bogata. Zato smo morali tudi koledar za celih 16 strani povečati. Tudi lepe slike smo dodali, da vstrezeno vrhunje vsej somišljenikom. Cena pa je koledaju ednaka ostala. Štajerci kmetski koledar za 1. 1910\* kočta namreč samo 60 vinarjev, s poštnino vred pa 70 vinarjev. Teh 70 vinarjev ali 35 krajcev jezda pač vsakdo lahko za takoj veliko, zanimalivo, zabavno in ponučno knjigo. Kdor vzame 10 koledarjev, dobí -nega zastonj. Opozorjam na to naše zaupnike . . . Tako posljemo naš koledar tudi letos s trdim zaupanjem v svet, da ga bodo ljudstvo z veseljem sprejelo in naprej dajalo. Naročite se, kupujte koledar in agitirajte zanj! Vai na delo!

Srebrena zvezčna budilnica	
(znamka Jungfrau), 21 cm. visoka, nikelj ali bakar, 30 uram, budi izredno glasno, daleč doberi srebrni zvezec, najboljši in najglamnejši budilnica.	
Cena 1 komada	K 5.—
Mavzna budilnica	.. 2.—
Z dvojnim zvoncem	.. 3.—
Z svetlo efencico	.. 4.—
3 leta garancija. Izmenjava ali donar našaj. Potrdje po povzetju 639	

**MAX BÖHMEL, DUMAJ**  
IV, Margaretenstrasse 27/27  
urar, sodob. zapis, očemvalje. Ustanovljena 1840.  
Rabovalce moj veliki čas in nad 5000 silazk, kar nekaj vsega siljenja v kapljico namest v franko p. djele.

## Ceno perje za postelj in daune.

Eina kilo sivo, blistano K 2.—, pol-belo K 2.—, belo K 4.—, prina mehko kot daune K 6.—, visoko-prina blizna, najboljša vrsta K 8.—, daune K 6.—, bele K 10.—, prali daum K 12.—, od 5 kg naprej franko.

**Gotove postelje**

inlet (nanking) ena tuhna, velikost 180×116 cm z dvema blazinama pod glavo, te 80×68 cm, dovolj polna, z novim svitom, čednim in trajnim perjem K 16.—, podlažna K 20.—, daune K 25.—, tuhna same K 12.—, 14.—, 16.—, blazina pod glavo K 3.—, 5.—, 7.—, 4.—, posljje po povzetju, zarav zastonj, od K 10.— naprej franko Max Berger, Decchenitz št. 1013, Böhmerwald.

Genik o matracah, olejčkah, prevlečilih in vsemu drugemu blatu za postelje zastonj in franko. Kar ne depade, se zameni ali donar našaj.